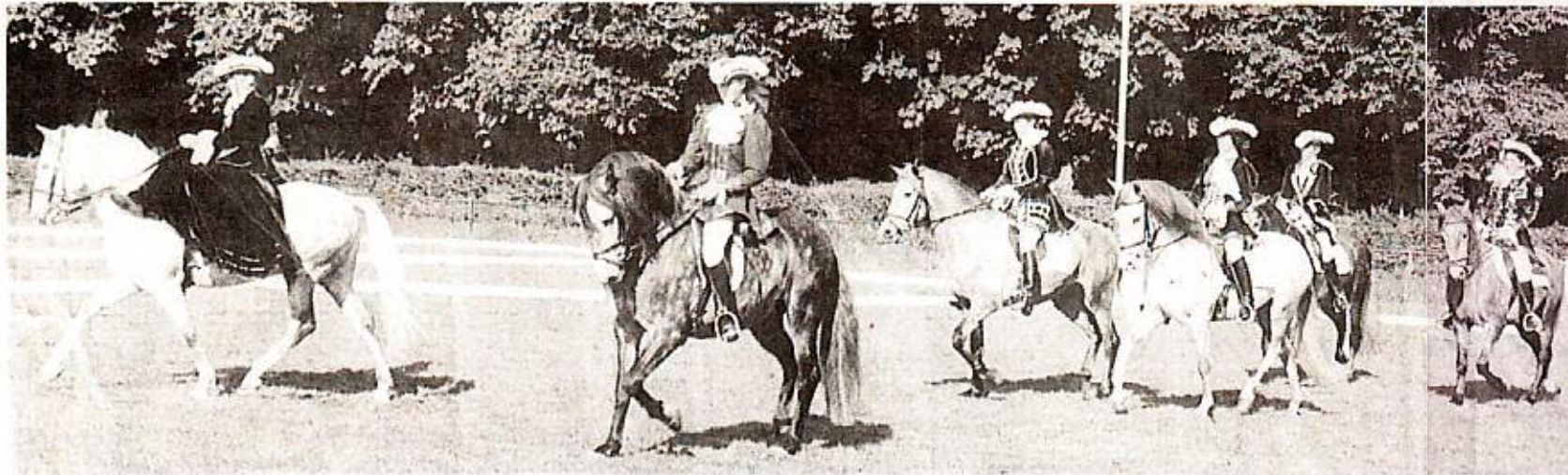

Barokke paarden onder het zadel

AMSTERDAM - Op de eerste Dag van het Barokke Paard kwam duidelijk naar voren dat barokke paarden als het Friese paard, de Lipizzaner en de Andalusiër, uitstekend geschikt zijn om als showpaard onder het zadel te dienen. Zo presenteerde Hans de Jong zijn Friese ruin Mel-le onder het zadel. Is iedereen gewend aan Hans als concoursrijder, waarbij hij al vele successen behaalde met zijn span Jelle en diens moeder Beauty (v.Mark), zondag bewees hij ook als ruiter zijn mannetje te kunnen staan. Jelle showde zich fantastisch en liet zien ook onder het zadel de allures te kunnen tonen die men van hem voor de concourswagen gewend is.

Didi Ladan en Coby de Veld lieten met hun Lipizzaners Alea Baika en Trofeta 90 I een pas de deux op muziek zien, die geheel was toegepast op The Blues Brothers. Niet alleen werd de muziek van dit illustere duo gebruikt, de dames zagen er ook uit als The Blues Brothers. Didi Ladan presenteerde later in het programma de goedgekeurde Lipizzaner hengst Neapolitano Capriola (v.Neapolitano IX Batosta). Deze hengst werd negen jaar geleden in de stal van de Familie Ladan in Schaijk geboren. Vorig jaar werd de hengst geklasseerd in de Z2 dressuur en werd al twee keer nationaal kampioen.

Ook André Zeeman presenteerde een goedgekeurde Lipizzaner hengst. Dat was de zesjarige Neapolitano Strana (v.Neapolitano Allegra XXVI), die gefokt werd op de stoeterij in Lipica. De hengst is eigendom van André Koster in Den Haag. Hij verkocht ooit een springpaard naar Lipica en kwam zo in contact met de bedrijfsleider van de Lipizzaner stoeterij aldaar. Zo is de koop van Neapolitano Strana tot stand gekomen, nu vier jaar geleden. Er ontstond een onzekere situatie, want de oorlog woedde er in volle hevigheid. De hengst is dwars door alle linies over de grens gebracht en kwam gelukkig goed bij Koster aan. Vorig jaar werd de hengst toegelaten tot de dekdiensdienst en wordt momenteel uitgebracht in de M dressuur.

Er zijn momenteel zo'n tweehonderdvijftig Lipizzaners in Nederland, verdeeld over honderdvijftig liden. Dit jaar zijn er vijftientig veulens geboren en daarmee is Nederland het grootste nafaokland van de raszu-

Veel liefhebbers zetten hun Lipizzaner in als gebruikspaar en er worden er meerdere uitgebracht in de basis dressuursport. Saskia Ven, die deel uitmaakt van het bestuur van de Lipizzaner Vereniging Nederland, rijdt zelfs endurance met haar Lipizzaner. Intelligentie en uithoudingsvermogen spelen daarbij uiteraard een belangrijke rol.

Een bijzonder aansprekende show was het barokke nummer van de damesgroep met Andalusische paarden. De groep bestond in totaal uit negen dames, allemaal gekleed in barokke kostuums. Uiteraard moesten sommige dames gekleed gaan als heer om een

mooi geheel te vormen, maar de in dameszadel rijdende amazones hadden prachtige jurken aan. De kostuums waren overigens allemaal gemaakt door Susanne Wildsman. Zij reed haar Allegre voor het eerst in dameszadel. De barokke carousel werd muzikaal opgeluisterd door de hoornconcerten van Mozart.

Ook de dames van de fokvereniging het Friesche Paard Noord- en Zuid-Holland lieten zich niet onbetuigd. Zij hadden namelijk een zestal geformeerd. Samen lieten ze een nette proef zien. De dames, die overigens allemaal lid zijn van De Zaanse Ruiters, rijden nog niet zo lang afdelingsdressuur en zijn pas afgelopen zomer begonnen met trainen. Zij wisten zich toch goed te presenteren.

Terug naar het barokke paard als showpaard. Uit het Belgische Aalst St. Truiden was Bart Franssens naar het Amsterdamse Bos gekomen, om zijn twee Andalusische hengsten te tonen. Bart Franssens is zelf opgeleid in de klassieke rijkunst. De eerste drie jaar van zijn opleiding bracht hij door aan de Dressuurschool Brussel, waarna hij

voor zes maanden naar Portugal vertrok om het vak te leren bij Luno Oliveira, een autoriteit op het gebied van klassieke rijkunst.

Tenslotte heeft Franssens een half jaar lessen gevolgd bij Rieler, die verbonden is aan de Spaanse Rijschool. Zowel met de zevenjarige Aceteiro als met de tienjarige Giezano wist hij spectaculaire showste laten zien, waarbij passage, piaffe en ook de Spaanse pas niet ontken. De Belg wist het karakter van zijn Andalusiers heel kort samen te vatten.

"Ze zijn net als de Sanjaarden zelf. Mañana, mañana, de komt morgen wel", lacht Bart, die raxed half in het zadel op zijn paard hin, zonder dat die ook maar één pas verzte.

Pluto Meizi

Een opvallende combinatie op de Dag van het Barokke Paard werd gevormd door Marion Ros en de dertienjarige Lipizzaner hengst Pluto Meizi (v.506 Pluto XXVI-4). Zij vertoonden een kür op muziek. Pluto Meizi is een bijzonder massale hengst, die niet ontbreekt aan uitstraling. Niet alleen hun verrichtingen in de showbaan waren een lust voor het oog, het was ook interessant om te zien hoe de hengst op het voorterrein losgewerk werd.

Marion's echtgenoot Jacques Pieterse, begeleidde de combinatie op professionele wijze. Jacques heeft dan ook de nodige ervaring opgebouwd op het gebied van klassieke rijkunst. Niet alleen heeft hij veel ervaring opgedaan in de Spaanse Rijschool te Venen, maar ook heeft hij de kinderen an circus Kite wegwijds gemaakt in et dressuurrijden. Ook de Boltini's psserde de revue in de carrière van Jacques Pieterse.

"Het is niet belangrijk, dat je in het verleden gedaan hebt, het heden, dat is belangrijk. Ik heb het sprookje van Wenen van nabij meegenomen. Het blijft maar een sprookje, dat die jan hard werken van de ruiters ten spijte bent altijd bezig met een illusie. denkt niet aan wat je nu doet, maar wat je erin doet."

Pluto Meizi wordt gereden met een zadel van hertenleer. Het zadel is aan de voor- en achterzijde hoog opgebouwd en daarmee geschikt voor het maken van schoolsprongen. Het zadel is veertig jaar oud en afkomstig van de Spaanse Rijschool. Het is door Jacques Pieterse naar Nederland gebracht. Marion heeft wel aan het zadel moeten wennen.

"Je zit er heel vast in, je schuift nauwelijks heen en weer. Dat is in het begin wel gek, maar nu ik eraan gewend ben, vind ik het heel fijn rijden", vertelt de amazone. Het oppervlak van het zadel wordt onderhouden met een vochtige spons en dat is voldoende. Marion Ros voelt zich duidelijk aangetrokken tot de Lipizzaner.

"De ronde vormen van de Lipizzaner vind ik heel mooi om te zien. Daarbij spreekt ook de traditie er omheen mij aan. Deze paarden hebben een goed karakter en bij hen kom ik minder problemen tegen dan bij andere rassen. Pluto Meizi is best een heethoofd en het heeft ook heel lang geduurd voordat hij vertrouwen in mij kreeg. Nu gaat het prima", vertelt Marion, die een elegante combinatie vormt met de massale Lipizzaner hengst.

Bij het losrijden voor de show werd Pluto Meizi vakkundig met een karwats getoucheerd door Jacques. Wanneer de piaffe geoefend werd, tikte Jacques de hengst heel subtiel aan op het kruis. Meteen zag je het paard in de achterhand zakken en was te zien over hoeveel kracht de hengst beschikt.

"Je moet wel weten wat je toucheert. Dat is namelijk bij elk paard anders. Het vereist heel wat geduld om te ontdekken wat per paard de juiste plaatsen zijn. Mijn ervaring met Lipizzaners is dat ze wat langzamer leren dan bijvoorbeeld Lusitano's en Andalusiers. Wat ze leren, vergeten ze echter nooit meer", legt Jacques Pieterse uit. Pluto Meizi wordt niet in de dressuur uitgebracht, maar alleen voor shows en demonstraties.

"Je kunt wel zien dat Pluto Meizi met appuyeren niet zo ver kan overschakelen als een KWPN paard. Daarin zijn Lipizzaners gewoon wat beperkter. Soms hoor je wel dat mensen denken dat het geen kunst is om een Lipizzaner te scholen in de klassieke rijkunst. Het is tenslotte een circuspaard, die doen doen dat zomaar, wordt er dan gezegd. Niets is minder waar. Het vereist heel veel geduld. Dat heeft niet alleen te maken met het feit dat Lipizzaners misschien wat minder snel leren dan andere paardenrassen, maar ook met het temperament. Pluto Meizi kent het werk aan de hand ook. Wanneer je de kunst van het werken aan de hand

● De Duitse Ellen Graepel beheerst samen met Pironso de kunst van het doma vaquera rijden en liet een zeer spectaculaire show zien.

● Bart Franssens uit België toonde ondermeer de zevenjarige Andalusische hengst Aceteiro, die pas een jaar onder het zadel is.

maakt. Slechts enkele minuten achter elkaar werken heeft veel meer resultaat dan lang achter elkaar", vertelt Pieterse.

Het hoogtepunt van de dag werd gevormd door twee optredens van de uit Duitsland afkomstige Ellen Graepel. Zij had daarvoor twee Andalusische hengsten mee naar Nederland genomen. De eerste show gaf zij met de elfjarige bruine hengst Pironso. Hiermee gaf zij een demonstratie doma vaquera, het best aan te duiden als het Spaanse western rijden. Onderdeel van het doma vaquera is de garochea. Bij deze manier van rijden wordt een ruim drie meter lange stok gebruikt. Van oorsprong is deze stok bedoeld om tussen de poten van kalveren te steken

een show zoals die zondag gegeven werd en kwam dan ook niet aan bod. Nu dient de stok alleen maar om te laten zien hoe behendig de Spaanse ruiters daarmee om konden gaan.

Gedurende het hele shownummer reed Ellen met één hand aan de teugels. Gekleed in een Spaans kostuum liet ze allerlei elementen van de garochea zien. Zo liet ze het ene uiteinde van de stok op de grond rusten, waarbij ze het andere eind op haar schouder legde. Met haar hand in de zij stuurde ze haar bruine hengst in voltes, zonder dat de stok van haar schouder viel.

Terwijl het ene uiteinde nog steeds op de grond rustte, pakte Ellen het andere uiteinde vast en liet haar Pironso enkele piroetten draaien onder de stok door, tot grote bewondering van het publiek. Ook het afwisselend links en rechts achter zich aanslepen van de stok behoorde tot het shownummer.

Daarbij moest Pironso dus steeds met de achterhand onder de stok doordraaien, zodat die afwisselend links en rechts naast hem terecht kwam. Voor het maken van changementen hoeft Ellen Graepel ogenschijnlijk geen moeite te doen en aan het eind van de show werd ook de passage moeiteloos uitgevoerd. Het enthousiaste publiek klapte mee op het ritme van de passen van de bruine Andalusiër.

Ellen Graepel voerde de tweede show uit met de negenjarige schimmelhengst Piropo, waarmee ze het imaginaire stierenvechten aan het publiek toonde. Daarbij heeft Ellen in elke hand een spies, waarmee de foreador normaal gesproken probeert de stier te raken. Ellen heeft haar handen dus niet aan de teugels en stuurt haar paard alleen door middel van been- en gewichtshulpen. Het feit dat de Duitse daarbij geen sporen draagt, dwingt nog meer respect af voor het tooneel. Ze laat